

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου

30
ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΙΞΤΕΛΕΤΑΣ

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

για μαθητές με απαιτήσεις

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Α. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 13 Δεκεμβρίου 2025

Διδαγμένο κείμενο

A1.

1. Σωστό: «Φασί δέ που ούκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέναι»
2. Λάθος: «.οὔτω σὺν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ἐκ τοῦ γιγνομένου περιакτέον εἶναι»
3. Σωστό: «Τούτου τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, αὐτοῦ τέχνη ἂν εἴη, τῆς περιαγωγῆς, τίνα τρόπον ὡς ῥᾷστά τε καὶ ἀνυσιμώτατα μεταστραφήσεται»
4. Σωστό: «σὺν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ἐκ τοῦ γιγνομένου περιакτέον εἶναι »
5. Λάθος: «Αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι ἀρεταὶ καλούμεναι ψυχῆς κινδυνεύουσιν ἐγγύς τι εἶναι τῶν τοῦ σώματος »

B1. Ερμηνεύοντας την αλληγορία του σπηλαίου, ο Πλάτωνας διαφοροποιείται από τους σοφιστές και τους ρητοροδιδάσκालους που επαγγέλλονται την εκπαίδευση. Γι' αυτόν η παιδεία είναι η στροφή της ψυχής προς το φως για να επιτευχθεί η ανάμνησις των Ιδεών. Η ψυχή για να παιδαγωγηθεί και να οδηγηθεί από το σκοτάδι της σπηλιάς στο φως προκειμένου να αντιλαμβάνεται την πραγματικότητα χρειάζεται τον παιδαγωγό. Αυτός θα τη λύσει από τα δεσμά της και θα την τραβήξει από τις σκιές - φαντάσματα της θέασης του Αγαθού. Η ψυχή έχει μέσα της τη δυνατότητα που όμως πρέπει να αναπτυχθεί για την καθολική στροφή στο Αγαθό (σημαίνει ταύτην τὴν ἐνοῦσαν ἐκάστου δύναμιν ἐν τῇ ψυχῇ)

Ο φιλόσοφος υποστηρίζει ότι, όπως όταν θέλουμε να δούμε κάτι, στρέφουμε το βλέμμα μας προς αυτό, έτσι και αν θέλουμε να γνωρίσουμε το Αγαθό πρέπει να στρέψουμε την ψυχή μας προς αυτό για να το δει. (οὔτω σὺν ὅλῃ τῇ ψυχῇ). Αυτό συμβαίνει με την Παιδεία. Παρομοιάζει αυτή τη στροφή, με τη στροφή των ματιών από το σκοτάδι στο φως με ολόκληρη στροφή του σώματος. Είναι απαραίτητο η ψυχή να στραφεί από τον κόσμο της εμπειρίας προς αντίθετη κατεύθυνση: προς το αληθινά υπαρκτό και να ατενίσει το φανότατον τού όντος, την Ιδέα του Αγαθού. (οὔτω σὺν ὅλῃ

τῇ ψυχῇ ἐκ τοῦ γιγνομένου περιακτέον εἶναι, ἕως ἂν εἰς τὸ ὄν καὶ τοῦ ὄντος τὸ φανότατον δυνατὴ γένηται ἀνασχέσθαι θεωμένη·)

Η συνηθισμένη αντίθεση ανάμεσα στο σκοτάδι και το φως λειτουργεί συμβολικά για την αντίθεση παιδεία - απαιδευσία (έλλειψη παιδείας). Με την παιδεία δεν αποκτάται ένα νέο πράγμα, αλλά αναπτύσσεται μια υπάρχουσα δύναμη του ανθρώπου που βρίσκεται σε ύπνωση λόγω της αισθητηριακής πλάνης. (*πρὸς τὸ φανὸν ἐκ τοῦ σκοτώδους*)

Η ψυχή λοιπόν, θα αντικρίσει το ον, το υπαρκτό. Η αναζήτηση του αληθινά υπαρκτού αποτέλεσε μέγα ερώτημα της φιλοσοφίας. Αυτό που υπάρχει πραγματικά είναι μόνο οι ιδέες, όχι τα αισθητά. Το ον λοιπόν, ταυτίζεται με το αγαθό ακριβέστερα με την ιδέα του Αγαθού. (*τοῦτο δ' εἶναί φαμεν τάγαθόν.*)

Ο Πλάτωνας υποστηρίζει πως σκοπός της Παιδείας είναι η περιαγωγή (= μεταστροφή) προς το Αγαθό, από την περιοχή του γίνεσθαι προς την άλλη πλευρά, ώσπου να γίνει και το δεοντολογικό ρηματικό επίθετο περιακτέον, το οποίο δεν προτρέπει στροφή όλης της ύπαρξης προς τον ήλιο προς το αγαθό, για μια επώδυνη πορεία. Πρόκειται για μεταστροφή / επιστροφή της ψυχής από μια νυχτερινή μέρα στην αληθινή μέρα-και αυτή είναι η αληθινή φιλοσοφία. Μιλώντας για το όργανό της όρασης δεν αποδίδει σ' αυτό μόνο την περιορισμένη αισθητηριακή ικανότητα, αλλά την επεκτείνει και στην ψυχή. Αναφέρεται δηλαδή σε ένα είδος εξωλογικής και ενορατικής γνώσης στην οποία φτάνουμε όταν το λογιστικό μέρος της ψυχής επικρατήσει με τη βοήθεια της Παιδείας. Σ' αυτή η μεταστροφή της ψυχής ιδιαίτερος είναι ο ρόλος του παιδαγωγού που πρέπει να διαθέτει όχι μόνο γνώσεις και συνθετική σκέψη, αλλά πείρα ζωής, διανοητικές ικανότητες και αδαμάντινο χαρακτήρα. Πρόκειται για τους φιλόσοφους βασιλείς.

B2. Σύμφωνα με το πρωτότυπο κείμενο μέσα στην ψυχή αναπτύσσονται διάφορες ηθικές αρετές που ο φιλόσοφος τονίζει ότι δεν προϋπάρχουν μέσα μας αλλά γεννιούνται και προάγονται μέσω του εθισμού και της άσκησης, μιας εξωτερικής δηλαδή διαδικασίας. Και ότι, αντίθετα, η διανοητική ικανότητα του ανθρώπου, η φρόνησις, αποτελεί ένα εσωτερικό δεδομένο που με την παιδεία θα στρέψει την ψυχή στη θέαση του Αγαθού. (*Αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι ἀρεταὶ καλούμεναι ψυχῆς κινδυνεύουσιν ἐγγύς τι εἶναι τῶν τοῦ σώματος—τῷ ὄντι γὰρ οὐκ ἐνοῦσαι πρότερον ὕστερον ἐμποιεῖσθαι ἔθεσι καὶ ἀσκήσεσιν—ἡ δὲ τοῦ φρονῆσαι παντὸς μᾶλλον θειοτέρου τινὸς τυγχάνει*) Και ο Αριστοτέλης αποδίδει στον εθισμό και την έμπρακτη εξάσκηση καθοριστικό ρόλο για την ανάπτυξη της ηθικής αρετής. Έτσι ο κάθε άνθρωπος σύμφωνα με τον φιλόσοφο

επιλέγοντας τη στάση που θα κρατήσει, συνηθίζει σιγά- σιγά τον εαυτό του να συμπεριφέρεται με έναν συγκεκριμένο τρόπο απέναντι στα ίδια ερεθίσματα (Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τις αρετές: μένοντας συστηματικά μακριά... αποκτώντας σιγά σιγά τη συνήθεια να...) και τέλος αποκτά την συγκεκριμένη ηθική αρετή (γινόμαστε σώφρονες, γινόμαστε ανδρείοι)

B3 1.Σωστό

2.Σωστό

3.Λάθος

4.Σωστό

5.Λάθος

B4 1. αληθῆ, 2. ἐπιστήμης, 3. καταμανθάνει, 4. περιεκτέον-περιαγωγῆς,
5. καλούμεναι

Γ. Αδίδακτο κείμενο

Γ1. Πολλές φορές απόρησα με ποια επιχειρήματα οι κατήγοροι έπεισαν τους Αθηναίους ότι ο Σωκράτης αξίζει να θανατωθεί από τη πόλη. Γιατί η κατηγορία εναντίον του ήταν κάπως έτσι. Ο Σωκράτης αδικεί επειδή δεν πιστεύει στους θεούς που η πόλη πιστεύει, εισάγοντας καινούργια δαιμόνια (θεότητες). Αδικεί και επειδή διαφθείρει τους νέους.

Πρώτα λοιπόν ότι δεν πίστευε στους θεούς που η πόλη πίστευε, ποια απόδειξη χρησιμοποιούσαν; Γιατί και φανερά πολλές φορές θυσίαζε στο σπίτι του, πολλές φορές στους κοινούς βωμούς της πόλης και φανερά χρησιμοποιούσε τη μαντική τέχνη. Ήταν γνωστό σε όλους ότι ο Σωκράτης ισχυριζόταν ότι το δαιμόνιο του υποδείκνυε και απ' αυτό κυρίως μου φαίνεται ότι κατηγόρησαν αυτόν ότι εισάγει νέα δαιμόνια.

Γ2. Ο Ξενοφώντας προσπαθώντας να αντικρούσει την κατηγορία του Σωκράτη υποστηρίζει ότι ο Σωκράτης δεν διέφερε από τους άλλους μάντεις που χρησιμοποιούσαν τους οιωνούς, τις φήμες, τα σύμβολα και τις θυσίες. Όπως και αυτοί πίστευε και ο ίδιος ότι δεν γνώριζαν τα πουλιά ή οι άνθρωποι που συναντούσαν τις απαντήσεις αλλά οι θεοί μέσω αυτών τους τις υποδείκνυαν.

Γ3. ταῖς πόλεσι

ἀφανοῦς-ἀφανεστέρου-ἀφανεστάτου

τὸν ὄρνιν-ὦ ὄρνι

τούτοις-ταύταις-τούτοις
οἱ πολλοί-οἱ πλείονες/πλείους
ἀδικοῦσι-ἀδικῶσι-ἀδικοῖεν-ἀδικούντων/ἀδικεῖτῶσαν
φῆς-φῆς-φαίης-φάθι
οἶδε-εἶδῃ-εἰδείη-ἴστω

Γ4. α) τεκμηρίω: αντικείμενο στο **ἐχρήσαντο**

θῶν: κατηγορηματική μτχ στο ενν. **οὔτος**

τῆς πόλεως: γενική κτητική στο **βωμῶν**

τὸ δαιμόνιον: υποκείμενο στο **σημαίνειν**

αἰτιάσασθαι: αντικείμενο στο **δοκοῦσι**, ειδικό απαρέμφατο

τῶν ἄλλων: γενική συγκριτική στο **καινότερον**

ὑπὸ τῶν ὀρνίθων: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο **ἀποτρέπεσθαι** και **προτρέπεσθαι**.

Γ4. β) ὥς φαίη Σωκράτης ... σημαίνειν: Δευτερεύουσα ονοματική ειδική. Εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο **ὥς** και δηλώνει υποκειμενική γνώμη, εκφέρεται με ευκτική πλαγίου λόγου λόγω της εξάρτησης από ρήμα ιστορικού χρόνου (διετεθρύλητο) δηλώνει υποκειμενική κρίση στο παρελθόν. Συντακτικά λειτουργεί ως υποκείμενο στο διετεθρύλητο.

ὥσπερ ἐγίγνωσκεν: Δευτερεύουσα αναφορική παραβολική του τρόπου. Εισάγεται με το παραβολικό σύνδεσμο **ὥσπερ**, εκφέρεται με οριστική, δηλώνει το πραγματικό. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός σύγκρισης, παραβολής, παρομοίωσης.